

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL VYRIAUSYBĖS 2020 M. BALANDŽIO 8 D. NUTARIMO NR. 356 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. GEGUŽĖS 19 D. NUTARIMO NR. 610 „DĖL UŽMOKESČIO UŽ MINIMALŪJĄ PRIEIGOS PAKETĄ APSKAIČIAVIMO IR SKELBIMO, KONKREČIOS GELEŽINKELIO ĮMONĖS (VEŽĖJO) MOKĖTINO UŽMOKESČIO UŽ MINIMALŪJĄ PRIEIGOS PAKETĄ DYDŽIO APSKAIČIAVIMO IR MOKĖJIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PAKEITIMO IR DĖL VYRIAUSYBĖS 2004 M. GEGUŽĖS 19 D. NUTARIMO NR. 610 „DĖL UŽMOKESČIO UŽ MINIMALŪJĄ PRIEIGOS PRIE VIEŠOSIOS GELEŽINKELIŲ INFRASTRUKTŪROS PAKETĄ IR UŽMOKESČIO UŽ SKIRTUS, BET NEPANAUDOTUS VIEŠOSIOS GELEŽINKELIŲ INFRASTRUKTŪROS PAJĖGUMUS APSKAIČIAVIMO IR MOKĖJIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO (TAP-21-1556; TAP-21-1557) (TAIS NR. 21-29699(2), 21-29700(2))

2021-11-17 Nr. NV-2894

Vilnius

1. Projektų rengėjas: Susisiekimo ministerija.

2. Projektų tikslai: pratęsti Užmokesčio už minimalųjį prieigos prie viešosios geležinkelių infrastruktūros paketą ir užmokesčio už skirtus, bet nepanaudotus viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus apskaičiavimo ir mokėjimo taisyklėse (Užmokesčio taisyklės) nustatytą užmokestį už minimalųjį prieigos prie viešosios geležinkelių infrastruktūros paketą (užmokestis už MPP) sudarančių keleivių ir krovinių, priskirtų vežimo geležinkelių transportu rinkos segmentui, kuriame gali būti taikomas antkainis, vežimo įmokų (antkainių) tarifų apskaičiavimo formulių taikymą apskaičiuojant 2022–2023 m. tarnybinio traukinių tvarkaraščio (tvarkaraštis) galiojimo laikotarpio keleivių ir krovinių vežimo įmokų (antkainių) tarifus.

3. Dabartinė situacija:

- Vyriausybės nutarimu patvirtintos Užmokesčio taisyklių nuostatos, reglamentuojančios keleivių ir krovinių vežimo įmokų (antkainių) tarifų apskaičiavimą, gali būti taikomos tik vienam, t. y. 2021–2022 m., tvarkaraščio galiojimo laikotarpiui; anot Susisiekimo ministerijos, šiuo metu nėra naujų aplinkybių, kurios patvirtintų, kad ta pati praktika negali būti taikoma apskaičiuojant tarifus 2022–2023 m. tvarkaraščio galiojimo laikotarpiu;
- Ryšių reguliavimo tarnyba siūlo tobulinti užmokesčio už skirtus, bet nepanaudotus pajėgumus apskaičiavimo tvarką, t. y. nustatyti, kad užmokestis už skirtus, bet nepanaudotus pajėgumus turėtų būti skaičiuojamas tik dėl pajėgumų, kurių geležinkelio įmonė (vežėjas) nepanaudojo dėl savo kaltės.

4. Projektų esmė:

- siūloma pratęsti Užmokesčio taisyklėse nustatytą užmokestį už MPP sudarančių keleivių ir krovinių, priskirtų vežimo geležinkelių transportu rinkos segmentui, kuriame gali būti taikomas antkainis, vežimo įmokų tarifų apskaičiavimo formulių taikymą apskaičiuojant 2022–2023 m. tvarkaraščio galiojimo laikotarpio keleivių ir krovinių vežimo įmokų (antkainių) tarifus;
- nustatyti, kad, apskaičiuojant geležinkelio įmonės (vežėjo) traukinių darbo apimtį pagal pareiškėjui skirtus pajėgumus per ataskaitinį laikotarpį, pareiškėjui skirti pajėgumai būtų sumažinami ir tais pajėgumais, kuriais geležinkelio įmonė (vežėjas) negalėjo pasinaudoti, nes jos traukiniai buvo atšaukti dėl kitos geležinkelio įmonės (vežėjo) ar įmonės, kuri važiuoja į geležinkelių infrastruktūros objektų statybos, remonto ir (ar) techninės priežiūros darbų atlikimo vietą ir iš jos, o ne tik dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo, kaltės.

- Susisiekimo ministerija akcentuoja, kad pajamos iš krovinių vežimo įmokų (antkainių) sudaro apie 67 proc. viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo pajamų, gautų iš užmokesčio už MPP (pagal 2020 m. duomenis), todėl, nepritarus keleivių ir krovinių vežimo įmokų (antkainių) tarifų apskaičiavimo formulių taikymui dar vieno tvarkaraščio galiojimo laikotarpiui, padidėtų lėšų iš valstybės biudžeto poreikis viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo veiklos vykdymo išlaidoms padengti.

5. Derinimas: Ekonomikos ministerija, Privačių vežėjų geležinkeliais asociacija, Lietuvos pramonininkų konfederacija ir Lietuvos privačių geležinkelių įmonių asociacija pastabų dėl per nustatytą terminą nepateikė. Finansų ministerija informavo, kad pastabų neturi.

Nutarimų projektai buvo pakoreguoti atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos ir AB „LTG Cargo“ pastabas ir pasiūlymus.

Dėl Ryšių reguliavimo tarnybos pastabos, susijusios su rinkos segmentų nustatymu ir geležinkelio įmonių (vežėjų) galimybės mokėti atitinkamo dydžio keleivių ir krovinių vežimo įmokas (antkainius) įvertinimu, Susisiekimo ministerija pažymi, kad ši pastaba bus įvertinta rengiant rinkos segmentų nustatymo ir juose veikiančių geležinkelio įmonių (vežėjų) galimybių mokėti atitinkamo dydžio keleivių ir krovinių vežimo įmokas (antkainius) metodiką, kuri bus suderinta su Ryšių reguliavimo tarnyba. Dėl pastabos, susijusios su tuo, kad pratęsus Užmokesčio taisyklėse nustatytų keleivių ir krovinių vežimo įmokų tarifų (antkainių) apskaičiavimo formulių taikymą viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo pajamos negali viršyti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo veiklos sąnaudų, Susisiekimo ministerija nurodo, kad tikėtina, jog 2022–2023 m. tvarkaraščio galiojimo laikotarpiu (pereinamuoju laikotarpiu) viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo pajamos neviršys veiklos sąnaudų.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje teikiama pastaba, kad turėtų būti įvertinti Direktyvoje 2012/34/ES nustatyti reikalavimai (sąlygos) dėl keleivių, bagažo ir krovinių, priskirtų vežimo geležinkelių transportu rinkos segmentui, kuriame gali būti taikomas antkainis, teisinio reguliavimo.

6. Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatos neįgyvendinamos.

7. Dalykinio vertinimo išvada: Pažymėtina, kad 2020 m. balandžio 8 d. Vyriausybės posėdžio protokole pavesta Susisiekimo ministerijai peržiūrėti Užmokesčio taisyklėse nustatytą keleivių, bagažo ir krovinių, priskirtų vežimo geležinkelių transportu rinkos segmentui, kuriame gali būti taikomas antkainis, įmokų tarifų apskaičiavimo metodiką ir iki 2021 m. birželio 30 d. pateikti Vyriausybei Užmokesčio taisyklių pakeitimo projektą – susieti apskaičiavimo metodiką su viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo patiriamomis išlaidomis ir įvertinti geležinkelio įmonių (vežėjų) galimybę mokėti rinkos segmentų įmokas. Tačiau, Susisiekimo ministerija lydraštyje informuoja, kad galutinius pasiūlymus dėl minėtos metodikos patikslinimo planuoja pateikti Vyriausybei svarstyti tik iki 2022 m. kovo mėn. pabaigos.

Siūloma Projektus teikti svarstyti tarpinstituciniame pasitarime, iki kurio Susisiekimo ministerija turėtų įvertinti Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabą. Taip pat būtų tikslinga papildomai išsiaiškinti dėl Ekonomikos ministerijos, Privačių vežėjų geležinkeliais asociacijos, Lietuvos pramonininkų konfederacijos ir Lietuvos privačių geležinkelių įmonių asociacijos nuomonės (šių institucijų pastabos negautos).

Patarėjas

Arvydas Nevas, tel. +37070663787, el. p. arvydas.nevas@lrv.lt